

ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

УДК 346.543

DOI: 10.31359/2311-4894-2018-24-4-25

КУДРЯВЦЕВА В. В.,

кандидат юридичних наук, асистент кафедри господарського права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
ORCID ID: 0000-0001-7998-8485

ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

У статті досліджується питання здійснення державного регулювання економічних відносин, господарсько-правові засоби реалізації інвестиційної політики держави та форми реалізації регулюючого впливу держави на господарську діяльність. Доведено, що закріплені законодавством засоби державного регулювання і засоби правового регулювання суспільних відносин є категоріями на підставі яких виникає необхідність кодифікації інвестиційного законодавства.

Ключові слова: економічна політика, інвестиційна політика, господарсько-правові засоби, засоби реалізації інвестиційної політики.

Постановка проблеми. Державне регулювання інвестиційної діяльності в Україні є важливою складовою системи управління економікою та інструментом реалізації інвестиційної політики держави. Основне завдання державного регулювання полягає не у скасуванні принципів і механізмів ринкового регулювання, а в тому, аби сприяти створенню сприятливих умов для активації діяльності господарюючих суб'єктів на основі ринкового механізму. Головною його метою є створення умов для динамічного, збалансованого соціально-економічного розвитку України. Невизначеність в законодавстві України щодо правового механізму державного регулювання економічних відносин, в тому числі, господарських і інвестиційних є недоліком, який відверто знижує можливості держави ефективно впливати на економічні процеси, а відтак і її здатність виконувати свої функціональні обов'язки. Складність такої ситуації посилюється тим, що правові інститути, що охоплюють своїм регулюванням інвестиційні відносини, як правило, носять міжгалузевий характер [1, с. 19]. Сукупність цілей, завдань і функцій держави, що нею практично реалізуються, засобів і методів, які при цьому використовуються віддзеркалюють сутність держави. Їх формування, правове закріплення здійснюється політичною системою та виражається державною політикою. Однак, неможна не звернути увагу на відсутність у Господарському кодексі України (далі – ГКУ) дефініцій «економічна політика», «державне регулювання економічних відносин».

У тексті ст. 9 ГКУ зафіксовані важливі положення щодо диференціації економічної політики на економічну стратегію та економічну тактику, а також про правове закріплення положень економічної політики в актах законодавства у вигляді програм діяльності Кабінету Міністрів України, цільових програм економічного розвитку тощо. Дуже важливим є подальший розвиток категорії «економічна політика» через її диференціацію на окремі напрями: структурно-галузєва політика, інвестиційна політика, зовнішньо-економічна політика тощо. Хоча в законодавстві, зокрема ч. 3 ст. 10 ГКУ, інвестиційна політика визначена як політика, що спрямована на створення суб'єктам господарювання необхідних умов для залучення і концентрації коштів на потреби розширеного відтворення основних засобів виробництва, переважно у галузях, розвиток яких визначено як пріоритети структурно-галузєвої політики, а також забезпечення ефективного і відповідального використання цих коштів та здійснення контролю за ним. Однак, для суттєвого покращення місця України у рейтингу в інвестиційній сфері актуальним залишається питання удосконалення правової бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання дослідження господарсько-правових засобів реалізації інвестиційної політики держави. держав-

ного регулювання господарсько-промислової політики, аналізу та дослідження проблем організаційно-господарського забезпечення іноземного інвестування та його окремих аспектів займають вагоме місце в роботах науковців господарників, а саме: Д. В. Задихайло, О. П. Подцерковного, В. В. Поєдинок, О. Р. Кібенко, В. І. Кухаря тощо. Однак зазначенні науковці при здійсненні зазначених досліджень не виділили окремим об'єктом своїх досліджень саме господарсько-правові засоби інвестиційної політики держави в сучасних умовах.

Формулювання цілей. Метою цієї статті є аналіз господарсько-правових засобів реалізації інвестиційної політики держави та форм реалізації регулюючого впливу держави на господарську діяльність.

Виклад основного матеріалу. Зазначимо, що у світовій практиці за рівнем і формами підтримки інвестиційної діяльності з боку держави прийнято виділяти державні стратегії активного втручання, децентралізованого регулювання та змішані. При цьому використовуються специфічні методи державного забезпечення інвестиційної діяльності, такі як методи створення інвестиційного клімату, методи стимулювання попиту і пропозиції на інвестиції. Але варто зазначити, що за останній час Україна так і не позбулася повністю структурних деформацій і значно відстає від розвинутих країн за багатьма факторами продуктивності виробництва та рівнем добробуту населення. Важливим є той факт, що такі галузі господарства як промисловість, агросектор, в першу чергу потребують залучення капіталу для подальшого розвитку. Ще однією важливою проблемою української економіки є висока енергоємність промисловості, цей фактор значно впливає на конкурентоздатність і собівартість виробленої продукції.

Крім того, основними причинами зниження активності інвестиційної діяльності в Україні є: несприятливий інвестиційний клімат; недосконалість законодавча база; неналежна підготовка інвестиційних проектів та програм та їх недовірливість; нерозвиненість інвестиційних інструментів та інвестиційного ринку.

Істотно збільшити приток інвестицій можна лише за умови розвитку всього комплексу чинників, які формують інвестиційний клімат, що і є завданням інвестиційної політики держави.

В цьому контексті необхідно зауважити, що під інвестиційною політикою держави розуміють окрему обов'язкову складову її економічної політики, що являє собою системну і цілеспрямовану діяльність визначених державних органів зі створення та реалізації спеціального алгоритму заходів, з метою активізації або гальмування параметрів функціонування інвестиційного ринку або окремих його сегментів, за допомогою формування відповідного за змістом

нормативно-правового забезпечення інвестиційних відносин, застосування необхідних засобів державного їх регулювання та прямої участі держави як суб'єкта зазначених відносин, що базуються на закріпленій у державній програмі інвестиційного розвитку узгодженій моделі такого ринку. Регулятивні можливості держави, як відомо, у цілому залежать від самої моделі функціонування ринкової економіки, лівову частку сутнісних ознак якої буде визначати місце і роль держави в її внутрішніх системно-структурних зв'язках. У спеціальній літературі виділяють такі варіанти функціонування ринкового механізму: ліберальний, регульований, мобілізаційний та надзвичайний режими. Однак у загальному сенсі умовно можна відокремити державне регулювання, що притаманне функціонуванню економічного механізму в звичайних умовах, від такого, що відповідає умовам мобілізаційним, надзвичайним. Відповідно до цього і особливості державного впливу на процеси формування та використання інвестиційного потенціалу розглядаються нами переважно в аспекті традиційних, звичайних умов [2].

Значний вплив на рівень інвестиційної активності має грошово-кредитна політика держави. Це політика держави, спрямована на: оздоровлення всієї фінансової та грошової системи; зменшення темпів інфляції та стабілізацію споживчих цін; стабілізацію обсягів виробництва.

Розбудова системи державного інвестування має здійснюватися за напрямками, які містять в собі удосконалення методології розроблення, оцінювання та відбору інвестиційних проектів для надання першочергової державної фінансової підтримки; забезпечення розвитку системи прямих державних інвестицій та прозорості процесу державної фінансової підтримки інвестиційних проектів; здійснення контролю за ефективним використанням бюджетних коштів, наданих для реалізації інвестиційних проектів. Державна інвестиційна політика суттєво впливає на стан розвитку економіки України і життєвий рівень населення, але в сучасних умовах вона ще неповною мірою відповідає вимогам часу. Тому усвідомлення нагальних і важливих питань розвитку інвестування в країні є визначальним чинником у забезпеченні ефективного здійснення інвестиційної діяльності в державі та у визначенні перспективних напрямків й об'єктів інвестування, які відповідали б державним інтересам і сприяли б швидкому подоланню економічної кризи і досягненню стабілізації [3].

Отже, прямі форми державного регулювання інвестиційної діяльності: 1) прийняття законів та інших нормативних актів, що регулюють інвестиційну діяльність; 2) надання фінансової допомоги у вигляді дотацій, субсидій, субвенцій, бюджетних

позик на розвиток окремих регіонів, галузей, виробництв; 3) встановлення державних норм та стандартів; 4) встановлення антимонопольних заходів регулювання участі інвестора у приватизації власності; 5) визначення умов користування землею, водою та іншими природними ресурсами; 6) проведення обов'язкової державної експертизи інвестиційних програм та проектів будівництва; 7) забезпечення захисту інвестицій тощо.

Основними формами непрямого регулювання державою інвестиційної діяльності є: 1) бюджетно-податкова політика держави, спрямована перш за все на систему заходів, пов'язаних із перерозподілом доходів підприємств і громадян країни, з метою оптимального формування дохідної частини бюджету й збереження у підприємств ринкових стимулів до інвестиційної діяльності та одержання прибутків. Оскільки бюджет складається з доходної та витратної частини, то і бюджетні методи регулювання інвестиційної діяльності можна розділити за двома напрямками: податкова політика держави та державне управління видатковою частиною бюджету; 2) податкова політика держави вважається одним із найвагоміших напрямків регулювання інвестиційної діяльності. Важлива роль в активізації інвестиційної діяльності засобами податкової політики належить загальному рівню оподаткування та ставкам окремих податків, які формують обсяги прибутків господарюючих суб'єктів. Стратегічною метою податкової політики є створення стабільної податкової системи, яка забезпечувала б достатній обсяг надходжень до бюджетів усіх рівнів, ефективне функціонування економіки, створення умов для подальшого інтегрування України до світової економіки; 3) державне управління видатковою частиною бюджету є дієвим механізмом або засобом впливу на економічне зростання й підвищення інвестиційної активності. Бюджетне регулювання інвестицій здійснюється переважно через: визначення обсягів бюджетного фінансування та кредитування для пріоритетних галузей економіки; державні контракти, за допомогою яких можна регулювати інвестиційну активність підприємств недержавної форми власності, продукція яких є важливою необхідністю для державного споживання; 4) значний вплив на рівень інвестиційної активності має грошово-кредитна політика держави, яка проводиться Національним Банком України і в рамках якої можуть застосовуватися інструменти прямого державного регулювання. У цьому випадку об'єктом регулювання виступає грошова маса, яка у відповідних співвідношеннях з основними макроекономічними показниками позитивно або негативно впливає на економічне зростання в країні та на рівень інвестиційної активності; 5) значний вплив на рівень інвестиційної активності в Україні має й амор-

тизаційна політика, яка повинна бути спрямована на підвищення фінансової заінтересованості суб'єктів господарювання у здійсненні інвестицій в основний капітал за рахунок коштів власних амортизаційних фондів; 6) для активного економічного зростання та підвищення інвестиційної активності важливе значення мають також державне регулювання фондового ринку, інноваційна політика держави та політика заохочення іноземних інвестицій в економіку країни [2].

Перелік засобів державного впливу на інвестиційну діяльність можна продовжити й за іншими напрямками. Зокрема, актуальними сьогодні є проведення єдиної державної регуляторної політики у сфері підприємництва, спрямованої на досягнення оптимального рівня регулювання державою підприємницької діяльності, визначення правових засад державної підтримки малого та середнього підприємства, регулювання процедури ліцензування та перегляду нормативно-правових актів із регулювання підприємницької діяльності в окремих секторах економіки з метою підвищення ефективності та конкурентоспроможності суб'єктів господарської діяльності; державна політика у сфері приватизації, яка спрямовується на інвестиційну та інноваційну приватизацію великих підприємств та підприємств-монополістів за окремими планами шляхом продажу контрольних пакетів акцій промисловим інвесторам, технічне та технологічне оновлення підприємств за рахунок частини коштів, що надійдуть від приватизації; державна аграрна політика, основним завданням якої є утвердження повноцінного ринку землі, сучасних земельно-орендних та іпотечних відносин, запровадження економічних стимулів раціонального використання та охорони земель, застосування дозволених нормами СОТ механізмів захисту національного аграрного ринку.

Стратегія активного втручання в інвестиційну діяльність передбачає визнання державою інвестиційної діяльності переважаючим фактором економічного зростання економіки та забезпечує провідну роль у визначенні масштабів, термінів і пріоритетів інноваційного розвитку. При цьому держава не тільки опосередковано бере участь у реалізації інвестиційних програм, але й сприяє активному їх фінансовому забезпеченню. Крім того активне втручання держави спостерігається у наданні суттєвих пільг як підприємницьким структурам, так і вищим освітнім закладам, котрі самостійно виконують НДДКР.

Стратегія децентралізованого регулювання характеризується більш опосередкованою участю держави в інвестиційному розвитку окремих організацій та суб'єктів господарювання. Це означає менший ступінь централізації управління інвестиційними процесами з боку держави. Держава реалізує свою

інвестиційну політику шляхом створення нововведень у державному секторі. З метою створення початкового попиту на нововведення державою виділяються відповідні ресурси. Для впровадження цієї стратегії передбачаються податкові пільги та інші преференції щодо інвестиційної діяльності. Проте постає питання про співвідношення понять «економічна політика» та «державне регулювання». Але встановити характер взаємодії досить близьких за змістом і функціональним навантаженням цих категорій, виходячи з названих положень ГКУ, вкрай проблематично. При вирішенні поставленого питання слід виходити з того, що поняття «економічна політика» та «державне регулювання», закріплені у Господарському кодексі України та інших актах законодавства, є категоріями господарсько-правовими і передбачають власне існування в правових формах, а реалізацію через застосування правових засобів, хоча кінцевою їх метою є досягнення ефекту у сфері економічних відносин.

Вважаємо, що категорія «економічна політика» є значно більшою за змістом, ніж категорія «державне регулювання економічних відносин». При цьому остання категорія повністю поглинається першою, виступає її невід'ємною складовою. Більш того, державне регулювання економічних відносин, що має свій власний інструментарій впливу на предмет регулювання є у свою чергу окремим засобом реалізації економічної політики. Адже економічна політика у її правовому контексті реалізується не тільки через ті засоби, що викладені у ст. 12 ГКУ, а саме: ліцензування, сертифікацію, регулювання цін і тарифів тощо. Але безперечним є те, що вплив держави на економічні відносини може відбуватися, по-перше, через регулювання раніше нерегульованих приватноправових відносин, наприклад, нових видів господарських договірних зобов'язань; по-друге, через створення нових організаційно-правових форм суб'єктів господарювання і особливо тих, що виконують функцію елементів ринкової інфраструктури, наприклад інститути спільного інвестування, комерційні банки тощо; по-третє, безперечними проявами економічної політики держави є також реприватизація або встановлення державної монополії на певні види господарської діяльності [2].

Проведення державою інвестиційної політики дозволяє говорити і про вирішення нею питань національної інвестиційної безпеки, які в найбільш загальному вигляді є складовою національної економічної безпеки і полягають у системному запобіганні загрозам критичного дефіциту інвестиційних ресурсів за рахунок створення та державної підтримки відповідного правового інвестиційного порядку, що має забезпечувати функціонування інвестиційного ринку в режимі дотримання принципу свободи ін-

вестиційної діяльності і водночас – реального забезпечення національної економіки інвестиціями в необхідних кількісних та якісних параметрах для розширеного відтворення конкурентоспроможного суспільного виробництва на інноваційній основі, без застосування механізмів надмірної примусової експлуатації трудових, інтелектуальних, фінансових і природних ресурсів країни та виникнення надмірної залежності від інвестиційної політики недиверсифікованих суб'єктів іноземного інвестування.

Виходячи з логічного тлумачення змісту ст.ст. 9, 10, 11, 12 ГКУ, слід визнати, що економічна політика держави, яка зафіксована в формі відповідних нормативно-правових актів має свій власний механізм реалізації через систему правових засобів і механізмів. Як суто ієрархічне явище, одним із своїх компонентів економічна політика держави включає в себе засоби державного регулювання економічних відносин, що в свою чергу є достатньо автономним правовим механізмом з цілим арсеналом власних засобів, але підпорядкованим системній інстанції більш високого порядку, якою є економічна політика.

Державне регулювання економічних відносин, що згідно із положеннями ст. 5 ГКУ, визнано однією з найважливіших складових правового господарського порядку, у самому ГКУ знайшло достатньо фрагментарне відтворення. Так, в окремих главах ГКУ, присвячених засадам правового регулювання господарської діяльності на ринку цінних паперів, правовому регулюванню інноваційної та зовнішньоекономічної діяльності у ст.ст. 166, 328 та 380 визначено цілі і, в окремих випадках, зазначені засоби такого державного регулювання. Необхідно звернути увагу на те, що власне регулювання іноземних інвестицій або фінансів та банківської діяльності в Кодексі залишені без відповідної уваги. Разом з тим, незважаючи на те, що питання державного регулювання, наприклад на ринку фінансових послуг вирішені та закріплені у Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», а інвестиційних відносин – у Законі України «Про інвестиційну діяльність» у розділі III «Державне регулювання інвестиційної діяльності», завданням ГКУ згідно з його преамбулою, є утвердження суспільного господарського порядку в економічній системі України, що вимагає системної урегульованості питань державного регулювання як в самому Кодексі, так і у підпорядкованих йому нормативно-правових актах.

Виходячи з положень наведених норм права, можна говорити про наявність правового інвестиційного порядку як складової частини правового господарського порядку та результату впровадження інвестиційної політики держави, зокрема обраної моделі інвестиційного розвитку економіки країни, що

визначається станом ефективного функціонування інвестиційного ринку та системи інвестиційних відносин, і які в свою чергу ґрунтуються на відповідно зазначеній моделі, законодавчому забезпеченні функціонування інвестиційного ринку; ефективній державній підтримці інвестиційної діяльності; високому рівні правових гарантій та законності процесів реалізації інвестиційних правовідносин; ефективній адміністративній практиці реалізації організаційно-господарської компетенції; високої договірній дисципліні суб'єктів інвестиційних відносин; виконанні державою взятих міжнародно-правових зобов'язань щодо режиму іноземних інвестицій з відповідною інкорпорацією їх положень у національне законодавство [2].

Слід зазначити, що найважливішою функцією правових засобів є досягнення ними цілей правового регулювання. Ця функція реалізує себе через забезпечення спрацювання правових засобів безперешкодного руху інтересів суб'єктів до цінностей, гарантуючи їх законне задоволення. Ціль в праві – це ідеальний, бажаний результат, заради якого і здійснюється юридична діяльність.

Окремим питанням здійснення державного регулювання економічних відносин є відповідність часу арсеналу зафіксованих у законодавстві його правових засобів. Перш за все, слід зазначити, що закріплені законодавством засоби державного регулювання і засоби правового регулювання суспільних відносин є категоріями пов'язаними, але не тотожними. Дійсно, право, а саме його інструментальні властивості, полягають в притаманних йому універсальних правових засобах: заборонах, дозволах та позитивних зобов'язаннях. Ці первинні засоби регуляції і характеризують юридичну організацію (внутрішню структуру) змісту права. Але в процесі його подальшого розвитку на базі вказаних засобів на певному етапі сформувалися юридичні конструкції, а останні в свою чергу трансформувалися в системні структурні підрозділи, якими є наприклад, інститути права. В цьому контексті важливою якісною складовою правового регулювання тих чи інших відносин за допомогою окремих правових засобів, а найбільш типових, за допомогою юридичних конструкцій, є феномен правового режиму.

Розглянемо процес формування державної політики. Її засади формуються на підставі конституційних положень, щорічних та позачергових послань Президента України про внутрішнє та зовнішнє становище України, актів Верховної Ради України та довгострокових програм розвитку. Саме в них на підставі аналізу економічної, соціальної та політичної ситуації на засадах дотримання основних цілей і ознак держави формуються пріоритетні напрями економічного та соціального розвитку держави.

Крім того, існуюча система державного регулювання економіки в умовах ринку склалася внаслідок тривалої еволюції і являє собою сукупність методів, засобів, форм регулювання та управлінських структур, що їх реалізують. Державна економічна політика відтворює сутність державного регулювання економіки [2].

До господарсько-правових засобів реалізації інвестиційної політики держави можна віднести кодифікацію інвестиційного законодавства. Кодифікація інвестиційного законодавства це достатньо об'єктивний етап процесу розвитку господарського законодавства України. В той же час, на відміну від створення окремого некодифікованого закону України, що врегулював би раніше нерегульовані суспільні відносини в окремій сфері або надав би існуючому правовому регулюванню юридичної сили закону, кодифікація є не просто новим законом або механічним об'єднанням спільного за предметом регулювання нормативно-правового матеріалу, але й являє собою суттєво новий системно-структурний елемент, з появою якого виникає ціла низка проблем співвідношення (співіснування) з іншими елементами структури законодавства, зокрема, через встановлення нових системних зв'язків із суміжними елементами з необхідністю визначити та оптимізувати їх змістовні характеристики.

Стосовно інвестиційного законодавства, що має бути уособленим, головним чином, через Інвестиційний кодекс України, проблема пошуку місця останнього в структурній організації законодавства України утруднюється через достатньо складну правову природу інвестиційних правовідносин, що є функціональною, інтегративною і загалом вторинною характеристикою правовідносин, які виступають як корпоративні, зобов'язальні, речові тощо. У зв'язку з цим, необхідно повернутися до природи та організації інвестиційного ринку, що визначає види суспільних відносин, які можуть бути віднесені до інвестиційних відносин як предмету регулювання з боку інвестиційного законодавства [4].

Висновок. Для формування спеціального механізму господарсько-правової реалізації інвестиційної політики держави необхідно визначитись із розробкою та прийняттям документу, що фіксував би зміст такої політики. Таким документом (документами) мають бути, по-перше, Державна стратегія інвестиційного розвитку національної економіки на період до..., а також Державна програма інвестиційного розвитку національної економіки на період до ... Зазначені документи повинні містити обов'язковий структурний компонент законодавчої політики держави у сфері інвестиційного розвитку з чітким алгоритмом модернізації чинного господарського законодавства у сфері інвестиційних від-

носин. Формування такого законотворчого сегменту державних документів передбачає наявність попередньої широкої наукової дискусії щодо завдань, методів та сегментації національної інвестиційної політики держави та пріоритетних господарсько-правових засобів її реалізації, що мають бути застосовані в сучасних умовах. Такими сегментами, що передбачають створення особливих правових режимів інвестиційної діяльності можуть бути інвестиційні проекти у сфері оборонно-промислового

комплексу, інфраструктурних об'єктів загальнодержавного значення, інвестування в інноваційні проекти, що мають мультиплікаційне значення для національної економіки в цілому, в тому числі і такі, що реалізуються на засадах державно-приватного партнерства тощо.

Універсальним законодавчим засобом реалізації інвестиційної політики держави є кодифікація інвестиційного законодавства України, що має систематизувати зазначені правові засоби.

ЛІТЕРАТУРА:

9. Кібенко О. Р. Особливості правового регулювання іноземних інвестицій в Україні (міжнародно-правовий аспект) : дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 1998. 220 с.
10. Кухар В. І. Господарсько-правове забезпечення державної інвестиційної політики в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2008. 21с.
11. Присяжнюк Н. В. Сталий розвиток економіки. *Всеукраїнський науково-виробничий журнал*. 2010 № 3. С. 165–168.
12. Кудрявцева В. В. Кодифікація інвестиційного законодавства України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2010. 20 с.

REFERENCES

13. Kibenko, O.R. (1998). Osoblivosti pravovogo reguluyvannya inozemnih investitsiy v Ukrayini (mizhnarodno-pravoviy aspekt). *Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
14. Kuhar, V.I. (2008). Gospodarsko-pravove zabezpechennya derzhavnoyi Investitsiyanoi politiki v Ukrayini *Extended abstract of Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
15. Prisyazhnyuk, N. V. (2010). Staliy rozvitok ekonomiki. *Vseukrayinskiy naukovo-virobnichiy zhurnal – All-Ukrainian Scientific and Production Magazine*, 3, 165–168 [in Ukrainian].
16. Kudryavtseva, V.V. (2010). Kodifikatsiya Investitsiyogo zakonodavstva Ukrayini. *Extended abstract of Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].

КУДРЯВЦЕВА В. В.

Кандидат юридических наук, ассистент кафедры хозяйственного права Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого, Харьков

ХОЗЯЙСТВЕННО-ПРАВОВЫЕ СРЕДСТВА РЕАЛИЗАЦИИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ

В статье исследуется вопрос осуществления государственного регулирования экономических отношений, хозяйственно-правовые средства реализации инвестиционной политики государства и формы реализации регулирующего влияния государства на хозяйственную деятельность. Доказано, что закрепленные законодательством средства государственного регулирования и средства правового регулирования общественных отношений являются категориями, на основании которых возникает необходимость кодификации инвестиционного законодательства.

Ключевые слова: экономическая политика, инвестиционная политика, хозяйственно-правовые средства, средства реализации инвестиционной политики.

KUDRYAVTSEVA V. V.

PhD, Assistant of the Department of Economic Law of Yaroslav Mudryi National Law University

ECONOMIC AND LEGAL MEANS OF IMPLEMENTATION OF STATE INVESTMENT POLICY

Problem setting. The article investigates the issue of state regulation of economic relations, economic and legal means of implementation of the investment policy of the state and the form of implementation of the regulatory impact of the state on economic activity. It is proved that the means of state regulation fixed by the legislation and the means of legal regulation of public relations are the categories is a need for codification of investment legislation on its basis.

Analysis of recent researches and publications. Research questions of economic and legal means of implementation of the investment policy of the state, state regulation of economic and industrial policy, analysis and research of problems of organizational-economic support of foreign investment and its separate aspects occupy a significant place in the works of scientists, business executives, namely: D. V. Zadykhailo, O. P. Podcerkovniy, V. V. Poedynok, O. R. Kibenko, V. I. Kukhar and the like.

Target of research. The purpose of this article is to analyze the economic and legal means of implementation of the investment policy of the state and the forms of implementation of the regulatory impact of the state on economic activity.

Article's main body. State regulation of investment activity in Ukraine is an important component of the economic management system and a tool for the implementation of the investment policy of the state. The main task of state regulation is not to abolish the principles and mechanisms of market regulation, but to promote the creation of favorable conditions for the revitalization of economic entities on the basis of the market mechanism. Its main goal is to create conditions for dynamic, balanced socio-economic development of Ukraine. Uncertainty in the legislation of Ukraine regarding the legal mechanism of state regulation of economic relations, including economic and investment relations is a drawback, which frankly reduces the ability of the state to effectively influence economic processes, and therefore its ability to perform its functional duties.

Conclusions and prospects for the development. Although the legislation, in particular part 3 of article 10 of the Economic code, investment policy is defined as a policy aimed at creating the necessary conditions for business entities to attract and concentrate funds on the needs of expanded reproduction of fixed assets, mainly in the sectors, the development of which is defined as the priorities of structural and sectoral policy, as well as ensuring effective and responsible use of these funds and control over them. However, in order to significantly improve the place of Ukraine in the rating of the investment sphere, the issue of improving the legal framework for improving the efficiency of mechanisms to ensure a favorable investment climate and the formation of the basis for preserving and improving the competitiveness of the domestic economy remains relevant.

Keywords: economic policy, investment policy, economic and legal means, means of implementation of investment policy.